

Barbu Stefanescu- Delavrancea Apus de Soare

"Din toata activitatea dramatica a lui Delavrancea nu s-a putut mentine la suprafata decat trilogia. Desi intr-un fond fabulos si poetic, Apus de soare traieste mai ales prin realitatea tipologica a eroului principal. S-a zis, si pe drept cuvânt, ca aceasta drama desfasoara conflictul dintre o mare energie ce nu vrea sa piara si moarte".

George Calinescu

Barbu stefanescu Delavrancea desfasoara o activitate bogata, concretizata prin povestiri si piese de teatru, oglindind in trilogia istorica: Apus de soare, Viforul si Luceafarul cateva pagini eroice din trecutul poporului nostru, respectiv perioada domniei lui stefan cel Mare, a lui stefanita Voda si a lui Petru Rares.

Cea mai importanta dintre aceste piese ramane Apus de soare, in care ni se infatiseaza ultima parte a domniei lui stefan cel Mare. Intors din batalia de la Pocutia, dupa ce ii invinsese pe polonezi, stefan cel Mare, batran si bolnav, isi simte sfarsitul aproape si doreste sa oranduiasca treburile Moldovei, dar intentiile sale nu sunt in concordanta cu cele ale catorva mari boieri.

Despre aceeasi batalie scrie si Vasile Alecsandri, in poemul istoric si eroic Dumbrava rosie.

Revenit in capitala Moldovei, stefan cel Mare doreste sa-l instaleze pe tron pe fiul sau Bogdan Voda, care era viteaz si patriot, dar un grup de boieri tradatori, intre care: paharnicul Ulea, stolnicul Dragan si jitnicerul Stavar uneltesc impotriva lui Bogdan, pe motivul ca acesta isi pierduse in batalie un ochi si, fiind acum chior, nu corespundea traditiilor stramosesti ale Moldovei: ca pe tronul tarii sa domneasca un om intreg la trup si la minte.

Pretextand acest obicei, cei trei boieri nu voiau, de fapt, ca pe tronul tarii sa fie instalat un domnitor puternic si darz, intentionand sa-l aduca pe stefanita Voda, fiul nevarstnic al lui Alexandru, primul baiat al lui stefan cel Mare, care murise de tanar. Daca l-ar fi instalat pe tronul Moldovei pe stefanita Voda, care era inca un copil, cei trei boieri complotisti ar fi putut conduce ei, in locul acestuia, treburile tarii.

stefan cel Mare este operat la picior de un grup de medici italieni, care-i ard rana, dupa care domnitorul cade intr-un lesin prelung. Boierii complotisti cred ca el a murit si atunci striga in sfatul domnesc impotriva lui Bogdan Voda. stefan cel Mare isi revine din lesin si se duce cu sabia in mana in sala tronului sa faca el insusi dreptate. Li taie capul paharnicului Ulea, care strigase cel mai tare impotriva lui Bogdan Voda, deci si impotriva vointei domnitorului. in felul acesta, reuseste sa-si impuna, inainte de a muri, cu sabia in mana, vointa.

Drama Apus de soare ne infatiseaza un personaj cu o structura morala puternica, desi aflat la batranete si in suferinta, care stie sa ramana pana la urma demn in hotararea sa. Boierii complotisti sunt descrisi in adevarata lor decadere morala, deoarece nu se prezinta ca niste oameni curajosi

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

decat atunci cand cred ca stefan cel Mare a murit.

In acesta piesa de teatru, autorul reliefeaza un conflict puternic, personajul principal fiind dedublat de stari contradictorii: cea impusa de sufletul sau, in care se simtea inca tanar, si cea determinata de starea lui fizica, fiind batran si bolnav. Desi aceasta situatie ii produce o serie de greutati, stefan cel Mare nu se lasa invins, reusind, pana la urma, sa-si impuna vointa.

Interesanta este de urmarit in aceasta piesa tehnica portretului - specifica genului literar al teatrului, in sensul ca autorul nu-i face eroului o descriere directa, ca intr-o naratiune, ci indirecta: prin fapte, dialoguri, prin aprecierile celorlalte personaje, care-i atribuie domnitorului trasaturi aureolate. Toti cei din jur vorbesc, la inceput, despre anumite semne prevestitoare de rau - anticipand apusul soarelui Moldovei. Personajul insa este darz si drept; el vrea sa le destainue, in mod indirect, sotiei si Oanei, anumite secrete indelung pastrate; doreste sa-l inalte pe tron pe cel mai vrednic dintre fiii sai, Bogdan; rabda cu stoicism durerile operatiei primitive ce i se face si este capabil, cu ultimele puteri, sa infranga opozitia dusmanilor sai.

Titlul piesei Apus de soare este ales in mod metaforic, socotindu-se ca, pentru Moldova, disparitia lui stefan cel Mare este un adevarat apus de soare. si celelalte titluri ale trilogiei au un sens simbolic, punand in acord caracterul personajelor cu titlul ales de autor, stefanita Voda fiind un adevarat vifor nestapanit, pe cand Petru Rares este oglindit ca un luceafar pentru viitorul tarii.

Barbu stefanescu Delavrancea ocupa un loc important in literatura noastra, alaturi de Vasile Alecsandri, cu drama istorica Despot Voda, de Alexandru Davila, cu Vlaicu Voda, ori de I. L. Caragiale, cu drama Napasta, toti acesti autori reusind sa ne infatiseze diferite momente din istoria sau din viata sociala a poporului nostru.

Despre acest temperament tumultuos, criticul literar Mircea Martin afirma: "Temperament tumultos, nelinistit, inzestrat cu o sensibilitate deosebit de receptiva la aspectul dureros al existentei si, dimpotriva, la vibratiile diafane ale sufletului uman, Delavrancea si-a cladit intreaga opera pe opozitia aceasta contrastanta, exploatandu-i cu finete si cu putere valentele, potrivit unei viziuni care reunea o exacta perceptie a adevarurilor sociale si a naturii miscarilor psihologice".